

Verslag van het ingevolge artikel 5, eerste lid sub d. van het Archiefbesluit 1995, gevoerde overleg tussen het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, voor de neerslag van de handelingen van de Erfgoedinspectie en haar rechtstaakvoorgangers, voor de periode vanaf (1993)2001

Den Haag, december 2014
F.J.G. Limburg

Beleidsterrein

In de concept-selectielijst voor de Erfgoedinspectie (EGI) is een beschrijving van de taken van de EGI opgenomen, en een overzicht van de actoren waarvan de documentaire neerslag in de selectielijst is opgenomen. De selectielijst wordt toegepast op de documentaire neerslag voor de periode vanaf (1993) 2001.

Selectiedoelstelling en –criteria en belangen

Tijdens het opstellen van de selectielijst en tijdens het gevoerde overleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Inhoudelijk overleg

Het overleg over de concept-selectielijst tussen de vertegenwoordigers van de zorgdrager en de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vond mondeling en schriftelijk plaats in de periode van februari 2014 tot en met juli 2014. De concept-selectielijst werd tevens voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, sub d, van het per 1 januari 2013 gewijzigde Archiefbesluit 1995. De selectielijst wordt vastgesteld in het kader van een overgangsregeling voor de wijziging van het Archiefbesluit, hetgeen impliceert dat de opzet en vaststellingsprocedure van de selectielijst nog niet geheel aan het gewijzigde Archiefbesluit hoeven te voldoen.

Aan dit overleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als archief- en materiedeskundigen namens de zorgdrager:

drs. N. Aten, inspecteur
P.H. Noppers, inspecteur
drs. A. Overbeeke, inspecteur
drs. N. Schouten, inspecteur
mr. M.A. Valkenburcht, juridisch medewerker
M. van Stokrom, directiesecretaris

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:
dr. F.J.G. Limburg, medewerker afdeling Kennis en Advies bij het Nationaal Archief

als externe deskundige: drs. P.R. te Slaa

Verslag van het inhoudelijk overleg

Tijdens het overleg over de selectielijst is duidelijk geworden dat de EGI voor de waardering en selectie van documentaire neerslag van algemene taken (zoals de Plofachtaken en de taak 'beantwoorden van Kamervragen') gebruik maakt van handelingen in voor OCW vastgestelde BSD's. Voor die taken waarvoor in de BSD's geen corresponderende handeling te vinden was, zijn er wel handelingen geformuleerd en opgenomen in de selectielijst.

Tijdens het overleg over de waarderingen zijn door de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vragen gesteld ter verduidelijking van de handelingen. Bij meerdere handelingen is als gevolg hiervan een toelichting in de selectielijst opgenomen, dan wel een redactionele aanpassing doorgevoerd.

Bij enkele handelingen is n.a.v. het overleg het ingangsmoment van de vernietigingstermijn gespecificeerd: zie handelingen 51 ('na ingebruikname nieuw instrument'), 53 ('na instellen nieuw protocol'), 55 ('na ingebruikname nieuw communicatieplan').

Naar aanleiding van het advies van de externe deskundige zijn een aantal handelingen samengevoegd (handelingen 17, 23, 31, 32, 33). Het betrof o.a. handelingen die oorspronkelijk gedetailleerd waren weergegeven, en daarmee eerder deelactiviteiten representeerden van een proces. Daarnaast heeft het advies van de deskundige geleid tot een aanscherping van de hierboven geformuleerde verantwoording m.b.t. niet in de selectielijst opgenomen handelingen. Tenslotte is bij handelingen 17, 20 en 21 nader toegelicht wie de handelende partij is.

Handelingen 1 t/m 10, 13, 16-17, 20-21, 30-31, 33-34

Tijdens het overleg is gediscussieerd over de vraag of alle eindrapporten van inspecties bewaard zouden moeten blijven. In een aantal gevallen zal het namelijk gaan om reguliere inspecties van soortgelijke organisaties. Hier zou het wellicht interessanter zijn

om alleen een steekproef blijvend te bewaren (deels select en deels aselect). Bespreking van deze mogelijkheden met vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen binnen de EGI heeft echter uitgewezen dat 1. Bij de meeste afdelingen alle afzonderlijke rapporten van blijvende waarde worden geacht (de inspecties vormen op zich al een steekproef) en 2. Dat het niet zulke grote aantallen rapporten betreft dat het de moeite loont om de afweging te maken of het voldoende is om een gedeelte blijvend te bewaren. Deze bespreking heeft verder bij een aantal handelingen een specificatie opgeleverd van de te bewaren kerndocumenten (handelingen 4, 6-8).

Handeling 36, Het tweejaarlijks opvragen van actuele gegevens van de onder toezicht gestelde organisaties

Bespreking van de inhoud van dit proces resulteerde in de constatering dat alleen de ingevulde vragenlijsten uit de periode 2001-2008 blijvend hoeven te worden bewaard. Na die datum worden de gegevens verwerkt in monitorboeken die regelmatig verschijnen.

Handeling 37, Het jaarlijks verslag uitbrengen aan onze minister van de bevindingen van het toezicht gedurende het afgelopen kalenderjaar m.b.t het toezicht op het erfgoed en de archieven

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor om alleen het definitieve jaarverslag als te bewaren aan te merken, en daaraan voorafgaande stukken zoals concepten e.d. op termijn te vernietigen. De vertegenwoordiger van de zorgdrager gaat hiermee akkoord.

Handeling 40, Het ontwikkelen van instrumenten in het kader van de uitoefening van toezicht op het archiefbeheer bij de centrale overheden

In verband met de waardering vernietigen van deze handeling vraagt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris of het instrumentarium van de EGI voldoende bewaard wordt via als te bewaren aangemerkte stukken zoals de inspectierapporten. Zo niet, dan stelt de vertegenwoordiger voor om bijvoorbeeld een definitief exemplaar van alle vragenlijsten (d.w.z. het format vragenlijst) te bewaren. De vertegenwoordiger van de zorgdrager geeft aan dat in de te bewaren stukken zoals gespreksverslagen het gebruikte instrumentarium in grote lijnen terug te vinden is. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat gezien deze verklaring akkoord met de door de zorgdrager voorgestelde waardering voor deze handeling (V 15 jaar na ingebruikname nieuw instrument).

De externe deskundige stelt voor om de waardering te wijzigen in B(lijvend bewaren), overeenkomstig criterium B5 (Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt). De vertegenwoordigers van de zorgdrager en de algemene rijksarchivaris overwegen de waardering opnieuw, maar blijven bij hun eerdere conclusie dat de handeling met V(ernietigen op termijn) kan worden gewaardeerd, aangezien de informatie afdoende wordt bewaard via andere met B gewaardeerde stukken.

Handeling 41, Het jaarlijks of tweejaarlijks maken van een risico analyse

Gezien de in de inleiding opgenomen informatie over de risicoanalyse (Aan de hand van

risicoanalyses ... stelt de inspectie zwakke plekken in het beheer van het erfgoed en informatiehuishouding vast en agendeert deze') vraagt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris of de stukken geen blijvende bewaring waard zijn, aangezien ze een globaal beeld geven van risico's in het archiefbeheer van de rijksoverheid. Desgevraagd geeft de vertegenwoordiger van de zorgdrager aan dat de informatie uit de risicoanalyses niet verwerkt wordt in stukken zoals jaarverslagen die als te bewaren zijn aangemerkt. Besloten wordt om de risicoanalyses blijvend te bewaren.

Handeling 42, Het opstellen van een protocol voor meldingen en signalen

De externe deskundige stelt voor om de waardering te wijzigen in B(lijvend bewaren), overeenkomstig criterium B5 (Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt). De vertegenwoordiger van de zorgdrager licht de inhoud van het protocol toe. Het geeft een procedure weer voor hoe met een melding/signaal om te gaan (o.a. ontvangstregistratie, beantwoording, termijnen). Alle meldingen/signalen worden hoe dan ook opgepakt; het protocol geeft geen informatie over beleidskeuzes. Een jaarlijkse analyse van meldingen/signalen kan wel bijdragen aan beleidskeuzes (dwz keuzes tav in werkprogramma op te nemen activiteiten). Op basis van deze informatie concluderen de vertegenwoordigers van de zorgdrager en de algemene rijksarchivaris dat het protocol eerder betrekking heeft op details van minder groot belang, en geen wezenlijke informatie bevat over hoofdlijnen van de uitvoering, zoals beleidskeuzes van de EGI. Een analyse van meldingen is te vinden in neerslag die als blijvend te bewaren is aangemerkt, zoals het jaarverslag. De waardering van handeling 42 blijft dan ook V(ernietigen op termijn).

Handelingen 43, Het in samenwerking met andere partijen ontwikkelen van toezichtkaders en 51, Het voeren van overleg met de Inspectieraad en andere inspecties

Voor deze handelingen, die betrekking hebben op overleg en/of samenwerking met externe partijen zoals andere inspecties, wordt besproken wat het bewaarpunt voor eventuele blijvende bewaring van stukken zou kunnen zijn. De EGI geeft aan zichzelf in eerste instantie niet als het bewaarpunt te beschouwen in deze situaties, aangezien de EGI een kleine partij is in verhouding tot andere inspecties/partijen, in overleg dat betrekking heeft op het ontwikkelen van toezichtkaders e.d. Er bestaat echter geen volledig overzicht van de bewaarkeuzes van de andere betrokken partijen, aangezien ketengericht waarden niet is geïmplementeerd; daarmee is er geen volledige garantie dat stukken elders bewaard worden. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris weegt af dat het, gezien hetgeen doorgaans blijvend wordt bewaard via selectielijsten, wel waarschijnlijk is dat de stukken die uit deze handelingen voortkomen bij andere partijen worden bewaard, en gaat dan ook akkoord met de waardering vernietigen voor deze handelingen.

De externe deskundige stelt voor om de waardering van handeling 43 te heroverwegen, en te wijzigen in B(lijvend bewaren), overeenkomstig criterium B5 (Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt), en aangezien de EGI een centrale rol speelt bij het houden van toezicht. De vertegenwoordiger van de zorgdrager stemt hier mee in; het toezichtkader is de

weerslag (uitgangspunten) van haar werkwijze. De waardering wordt gewijzigd in B(lijvend bewaren).

Ook met betrekking tot handeling 51 adviseert de externe deskundige waardering B. Naar aanleiding hiervan specificeert de vertegenwoordiger van de zorgdrager dat de Inspectieraad een samenwerkingsverband is (geen zelfstandige organisatie) tussen de rijksinspecties. Dit samenwerkingsverband wordt ondersteund door een bureau ("bureau Inspectieraad"). Dit bureau coördineert de stukkenstroom tussen de participanten en bewaart ze ook. Op basis van deze informatie wordt geconcludeerd dat de neerslag met V(ernietigen op termijn) kan blijven gewaardeerd. Voor de dossiers m.b.t. de samenwerkingsprotocollen wordt echter een uitzondering gemaakt, op basis van het advies van de deskundige. De protocollen geven de beleidsuitvoering op hoofdlijnen weer: de ideeën over samenwerking en aanverwante zaken.

Handeling 45, Het onderhouden van functionele contacten met de lijnorganisaties van OCW en andere instanties die een specifieke rol spelen op het gebied van cultureel erfgoed en archiefbeheer

Op voorstel van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wordt de waardering van deze handeling van V10 gewijzigd in V15. Daarmee is de waardering in overeenstemming met de standaard door de zorgdrager gekozen vernietigingstermijn, en wordt ook rekening gehouden met de langere duur van wetgevingstrajecten

Handeling 48, Het voeren van (MT)werkoverleg

De externe deskundige adviseert om de waardering te wijzigen in B(lijvend bewaren), aangezien evenals bij andere organisaties het MT-overleg waarschijnlijk goed inzicht geeft in de wijze waarop de organisatie op hoofdlijnen functioneert. De vertegenwoordiger bevestigt dat de handeling betrekking heeft op het hoogste besluitvormende overleg binnen de EGI (dit was vanwege de term 'werkoverleg' onopgemerkt gebleven). Gezien deze informatie stemt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris geheel in met de externe deskundige; de waardering wordt gewijzigd in B(lijvend bewaren).

Handeling 50, Het voeren van overleg binnen de departementale organisatie over de Erfgoedinspectie

Dit overleg heeft betrekking op kernaangelegenheden voor de EGI, zoals het voortbestaan van de organisatie. Aangezien ketenwaardering (het instellen van OCW als bewaarpunt) nog niet is ingericht, en bij de EGI stukken vollediger bewaard zullen worden, is er voor gekozen om de door de zorgdrager voorgestelde waardering blijvend bewaren te handhaven.

Handeling 53, Het ontwerpen, beheren en ondersteunen van verschillende inspectie-informatiesystemen

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft de indruk dat de oorspronkelijke waardering B(lijvend bewaren) voor 'Eindproducten' te breed is, aangezien de handeling ook betrekking heeft op beheer en ondersteuning van de

systemen (en deze taken naast conceptdocumenten ook eindproducten zullen opleveren). Deze eindproducten zijn waarschijnlijk van een meer standaard gehalte, en komen daarmee niet zozeer voor blijvende bewaring in aanmerking. De vertegenwoordiger van de zorgdrager gaat ermee akkoord om alleen definitieve ontwerpstukken als blijvend te bewaren te markeren.

Handeling 57, Het voeren van overleg met de bestuurder

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris geeft aan dat overleg tussen de ondernemingsraad en de bestuurder doorgaans blijvend wordt bewaard, omdat hier in principe kernzaken betreffende de organisatie worden besproken. Het is mogelijk dit overleg uitsluitend vanuit het perspectief (en dus in het archief) van de bestuurder te bewaren. De vertegenwoordiger van de zorgdrager is het eens met het belang van het bewaren van deze stukken, en geeft aan een voorkeur te hebben voor het bewaren van de stukken op basis van handeling 57. De waardering van de handeling wordt gewijzigd van V(ernietigen) in B(lijvend bewaren).

Over de formulering en waardering van de overige handelingen waren de betrokken partijen het eens.